



CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA



НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА



MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4913 din 22.08.2022

La nr. 06/2-2313 din 17.08.2022

Ministerul Economiei

copie: **Cancelaria de Stat**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (art.4, 5 alin.(1)).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

MINISTERUL ECONOMIEI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Nr. de intrare	<u>5539</u>
Indexul	<u>23</u> <u>08</u> <u>2022</u>



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/8160 din 22.08.2022

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (art.4, 5 alin.(1))

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă și anunțul privind consultarea publică a acestuia, se regăsesc pe pagina web oficială a autorului, redirecționând spre portalul particip.gov.md, după cum urmează: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-legii-privind-modificarea-legii-nr1792016-cu-privire-la-intreprinderile-mici-si-mijlocii/9336>.

Autorul a prezentat *Sinteza* obiecțiilor și recomandărilor expuse în cadrul procesului de avizare de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate parțial rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.b)-e) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este extinderea cercului de subiecți - beneficiari de suport în cadrul Programelor de stat pentru dezvoltarea întreprinderilor Mici și Mijlocii (în continuare IMM), implementate prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (i) obținerea garanțiilor financiare pentru contractarea creditelor de la băncile comerciale; ii) internaționalizarea afacerilor și adaptarea la principiul "economiei verzi"; iii) susținerea tinerilor întreprinzători și dezvoltarea antreprenoriatului feminin).

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Recalibrarea categoriilor IMM, promovează interesul întreprinderilor care, în condițiile legislației în vigoare, nu pot fi catalogate drept IMM și care, în rezultatul operării amendamentului propus, vor putea beneficia de suport în cadrul Programelor de stat pentru dezvoltarea IMM, implementate prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului. Amendamentele propuse nu sunt în detrimentul interesului public, în condițiile în care implementarea acestuia va asigura dezvoltarea bună-stării societății în ansamblu și realizarea intereselor private legitime (garantate prin funcționarea entităților publice și private/exercitarea atribuțiilor de serviciu ale agenților entităților date în strictă conformitate cu prevederile legale, în mod eficient și econom din punct de vedere al utilizării resurselor).

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea autorului proiectului actului normativ (Ministerul Economiei (în continuare - ME));*
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ (i) potrivit recomandării Comisiei Europene 2003/361/CE, IMM sunt definite după cum urmează: a) micro: au până la 9 salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro b) mică: au*

între 10 și 49 de salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro c) mijlocie: au între 50 și 249 de salariați; realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro; ii) pe parcursul celor 6 ani de la adoptarea Legii nr. 179/2016 realitățile economice, dar și valoarea monedei naționale raportată la rata de schimb cu Euro, a suferit modificări esențiale, în baza cărora, cifrele plafon stabilite de lege, sunt atinse mai ușor de către operatorii economici, ceea ce impune ajustarea lor corespunzătoare; iii) dinamica cifrei de afaceri efectiv înregistrată în mediu anual de o întreprindere, raportată la sumele prevăzute actualmente de lege devin irelevante, iar, cuantumul ajustat ale cifrei de afaceri din Legea nr.179/2016, potrivit autorului, ar determina un quantum al cifrei de afaceri de 125 mil lei, respectiv 85 mil lei);

- *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene* (nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene);

- *principalele prevederi* ale proiectului și evidențierea elementelor noi (i) revizuirea prevederilor art.4 și art.5 din Legea nr.179/2016 și modificarea sumelor aferente cifrelor de afaceri și a activelor totale deținute (în contextul definirii categoriilor IMM); ii) abrogarea prerogativei Guvernului de a modifica plafonul cifrei de afaceri și al activelor totale prevăzute de lege);

- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare* (urmăre adoptării proiectului de lege propus, alte modificări ale cadrului normativ nu sunt necesare).

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”. Potrivit notei de argumentare a proiectului, implementarea prevederilor proiectului nu presupune cheltuieli bugetare.

Prin urmare, coroborat cu concluziile analizei compartimentului 1.5.1. al prezentului raport de expertiză anticorupție, se remarcă *întreținerea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) *se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*

c) *terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]*

e) *se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]*

f) *se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;*

g) *se evită tautologiile juridice;*

h) *se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]*”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, îndeplinind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului, nu vizează activitatea entităților publice/agenților publici.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este extinderea cercului de subiecți - beneficiari de suport în cadrul Programelor de stat pentru dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (în continuare IMM), implementate prin Intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (i) obținerea garanțiilor financiare pentru contractarea creditelor de la băncile comerciale; ii) internaționalizarea afacerilor și adaptarea la principiul "economiei verzi"; iii) susținerea tinerilor întreprinzători și dezvoltarea antreprenoriatului feminin).

În acest context, autorul inițiază revizuirea prevederilor art.4 și art.5 din Legea nr.179/2016 și modificarea sumelor aferente cifrelor de afaceri și a activelor totale deținute (în contextul definirii categoriilor IMM) și abrogarea prerogativei Guvernului de a modifica plafonul cifrei de afaceri și al activelor totale prevăzute de lege.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.b)-e) al Legii nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu *întrunirea* exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Recalibrarea categoriilor IMM, promovează interesul întreprinderilor care, în condițiile legislației în vigoare, nu pot fi catalogate drept IMM și care, în rezultatul operării amendamentului propus, vor putea beneficia de suport în cadrul Programelor de stat pentru dezvoltarea IMM, implementate prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului. Amendamentele propuse nu sunt în detrimentul interesului public, în condițiile în care implementarea acestuia va asigura dezvoltarea bună-stării societății în ansamblu și realizarea intereselor private legitime (garantate prin funcționarea entităților publice și private/exercitarea atribuțiilor de serviciu ale agenților entităților date în strictă conformitate cu prevederile legale, în mod eficient și econom din punct de vedere al utilizării resurselor).

În textul proiectului de hotărâre nu s-au identificat factori de risc care pot genera riscuri de corupție.

22.08.2022



Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina CHISTOL, Inspector superior